

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **A. Z.**, zast. JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem AK v Praze 1, Štěpánská 633/49, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2014, čj. OAM-162/ZA-ZA14-K07-2014, **t a k t o :**

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou brojil žalobce proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 24. 10. 2014, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ust. §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. V žalobě žalobce nesouhlasil s klasifikací žalovaného o situaci na Ukrajině, když správní orgán považoval tamní situaci v některých oblastech za vyhrocenou, avšak pro udělení mezinárodní ochrany za ne skutečně ohrožující a dostatečně závažnou. Žalobce uvádí, že na Ukrajině je situace nestálá a vrtkavá, toto se lze dočíst ve všech světových médiích, žalobce obdobné zprávy doložil žalovanému v průběhu řízení. Správní orgán se tak nezabýval dostatečně všemi podklady o bezpečnostní situaci na Ukrajině. Žalovaný zcela bagatelizoval žalobcův strach z případného návratu, organizace UNICEF vydala zprávu o vážné situaci na tamním území, která působí na tam žijící děti, žalobce má dítě a druhé se mu má brzo narodit, děti by nežily ve vhodném prostředí. Veškeré příbuzenstvo žalobce je naladěno proruský, on a jeho

žena však zastávají koncept svobodné Ukrajiny bez ruských vlivů. Pokud by byl žalobce nucen nastoupit vojenskou službu, zajisté by byl časem nucen použít násilí kvůli své rodině, díky rozdílnosti názorů a do takové situace se nechce v žádném případě dostat. Žalovaný konstatuje, že prosté přestěhování se do jiné části Ukrajiny je jednoduchým řešením situace, pro rodinu je ale nemožné jen tak se sebrat a opustit své bydliště. Bez práce, kterou není snadné najít, je nemožné uživit rodinu, stěhováním by se rodina dostala do sociální tísně a životní standart by šel zprudka dolů. V neposlední řadě pak žalobce považuje za nepřístojně dlouhou dobu období trvání správního řízení. S odkazem na správní spis žalobce navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci zpět k dalšímu řízení.

Žalovaný podal písemné vyjádření k žalobě dne 15. 12. 2014, uvedl, že trvá v dané věci na absenci relevantních důvodů z hlediska mezinárodní ochrany. K žalobcem uváděné absenci právní pomoci či ochrany pro zkorumpovanost ukrajinské policie pak žalovaný odkazuje na možnost podat stížnost na postup policejních složek u prokuratury či u útvaru vnitřní kontroly příslušného policejního okrsku, tak, jak dokládá informace MZV ČR ze dne 1. 8. 2014, pod čj. 110105/2014-LPTP. Žalovaný je dále přesvědčen, že se dostatečně vyrovnal i s argumentací o případném nástupu vojenské služby žalobce, když navíc poukázal i na současnou existenci ustanovení postihujícího nenastoupení služby v ozbrojených silách v rámci české vnitrostátní úpravy. Z hlediska mezinárodní ochrany se vyjádřil i k hodnocení případného postihu žalobce za nesplnění jeho státoobčanské povinnosti vůči zemi, jejímž je státním příslušníkem. Události na Ukrajině, včetně těch, které se odehrály v květnu 2014 v Oděse, a jejich dalším vývojem, se žalovaný dle svého přesvědčení zabýval v dostatečném rozsahu. Byla rovněž zohledněna i žalobcova tvrzení, žalovaný však nedospěl k závěru, že by byl žalobce v případě návratu vystaven skutečnému nebezpečí vážné újmy. K namítaným obavám žalobce z poklesu životní úrovně rodiny pro případ návratu do vlasti odkazuje správní orgán na rozhodnutí NSS ze dne 18. 7. 2013, učiněné pod čj. 4 Azs 40/2012, v němž mj. soud konstatoval, že obtížnou finanční situaci pod žádný z azylově relevantních důvodů podřadit nelze. Z pohledu azylu je pak judikatura v názoru na žadatelem uváděné ekonomické důvody zcela jednotná, viz např. rozhodnutí NSS čj. 4 Azs 24/2003 ze dne 28. 11. 2003. Správní orgán nepovažuje žalobní námitky za způsobilé zpochybnit zákonnost napadeného rozhodnutí a navrhuje zamítnutí žaloby pro nedůvodnost.

Ze správního spisu plyne, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 9. 4. 2014, uvedl, že je státním občanem Ukrajiny a ukrajinské národnosti. Na Ukrajině žije jeho matka a sestra. Je ženatý, společně s ním žádá o udělení mezinárodní ochrany manželka a nezletilý syn. K svému pobytu v posledních 10 letech žadatel sdělil, že do dubna 2014 žil v Oděse, v ČR byl turisticky v r. 2006 a stejně tak navštívil i Černou Horu, Egypt, Turecko a Spojené arabské emiráty. Je pravoslavného vyznání, nikdy nebyl politicky organizován. Vojenskou službu nekonal ze zdravotních důvodů. Má SŠ vzdělání technického rázu, pracoval 6 let jako zástupce regionálního ředitele v pojišťovně. Jako důvod odjezdu z Ukrajiny žadatel označil nebezpečí života a zdraví kvůli tamní současné situaci, člověk nedostane žádnou právní pomoc nebo ochranu, policie je zkorumpovaná a nic nedělá. Do ČR žadatel přicestoval letecky na české schengenské vízum, chtěl by zde podnikat a normálně žít s rodinou. V případě návratu do vlasti se obává občanské války, vojenských událostí spojených s Ruskem, v případě války může dojít ke střetu

vojsk NATO a Ruska a toto by se dělo na Ukrajině. **V rámci pohovoru dne 9. 4. 2014** pak žadatel vypověděl, že žil s manželkou a synem v Oděse, ve vlastním bytě, důvodem jejich odjezdu byl vpád Ruska na Ukrajinu a okupace její části i velká obava z občanské války, velké množství ozbrojených lidí, kteří se pohybovali po Oděse. V současné době se staví barikády v centru města, zvyšuje se napětí mezi lidmi, probíhají mítinky, ozbrojené konflikty, je tam velké množství proruských sil, manifestace. Ta situace je od listopadu 2013. Bezprostředním důvodem k odjezdu byl pro žalobce vpád Ruska na Krym a celkový nátlak Ruska na Ukrajinu. Situace se začala zhoršovat, to bylo pro rodinu nečekané, vrátili se z dovolené v Dubaji a došlo k obsazení Krymu. Žalobce pracoval v pojišťovně, posledních 6 let byl zástupcem vedoucího regionální kanceláře. O přestěhování přemýšleli, ale napětí bylo všude. Tři oblasti na východě vyhlásily nezávislost. Má také negativní zkušenost s policií, dvakrát jim vykradli byt, obrátili se na policii, jednou jim ukradli osobní věci a dvakrát ani nepřijali jejich trestní oznámení, což zdůvodnili tím, že stejně nemohou nic udělat. Jednou ho přijali, ale nijak nepomohli. Žalobce s tím má zkušenost i z práce, že okradeným nikdo nepomůže, pouze za peníze, a to i u soudu, obyčejný člověk nemůže vyhrát, nemá se jak bránit. Tyto zkušenosti jsou z r. 2007 a 2009. Žalobce si nikde nestěžoval, mohl by mít problémy. Žádné jiné potíže žalobce neměl, vycestoval bez problémů přes cestovní kancelář. Zem opustili náhle, jiné možnosti neznal. Je ve styku s matkou, v Oděse se situace nezměnila, stojí tam proti sobě různé skupiny. V červnu 2014 žalobce předal správnímu orgánu Potvrzení o svých příjmech za období září 2013 – únor 2014, Zprávu speciální monitorovací skupiny mise OBSE na Ukrajině z období 5. 5. 2014 a přípis, z něhož plyne popis ozbrojeného odporu v centru Oděsy 2. 5. 2014, z míst blízkých jejich bydlišti, při kterém zahynulo kolem padesáti osob, většina příbuzných podporuje jednání Ruska na Ukrajině a rodinu odsuzuje za jejich odjezd. Dále žalobce předložil předvolání na Suvorovskou obvodní vojenskou správu města Oděsy, které bylo doručeno do jeho zaměstnání 27. 6. 2014, s tím, že při účasti v bojových operacích, do kterých ho povolávají, vzniká přímé ohrožení života a zdraví, fakticky na Ukrajině probíhá občanská válka, hrozí mu trestní odpovědnost, možná i vězení. Podporuje jedinou unijní Ukrajinu a vstoupil do řad „Evropské fronty odporu“, přiložil dvě zprávy UNICEF o negativním vlivu násilí na Ukrajině na život dětí, rovněž informaci MV Ukrajiny o zadržení teroristů v Oděse, kteří plánovali teroristický útok, návrat na Ukrajinu považuje žalobce za nemožný. V červenci 2014 žalobce dále předložil informace bezpečnostní služby Ukrajiny o působení skupiny zahraničních služeb, připravujících destabilizaci situace ve městě, obnovily se výbuchy a paličství, a i v poměrně klidném Iljičovsku, kde žijí příbuzní, dochází k zastrašování proukrajinských sil, u Oděsy byly rozstříleny zátarasý ukrajinských vojáků a jsou ranění. Dále je popsán výbuch dvou oddělení „PrivatBanky“. **V průběhu pohovoru dne 21. 7. 2014** žadatel uvedl, že byt, kde rodina žila, byl majetkem jeho ženy. Dříve žil žalobce u babičky ve Velikomichajlovském okrese, pak v Iljičevsku u rodičů a v Oděse od r. 2009. Přestěhovali se z důvodu jeho dojíždění do práce v Oděse, kde je i více možností a větší infrastruktura. Na dovolenou odjížděli prostřednictvím cestovní kanceláře, neměli nikdy problémy. Vrátili se však do napjaté situace, zjistili, že Krym je okupován, napětí se šířilo celou zemí. Problémy se týkaly i žalobcovy práce, měl Krym ve své kompetenci, pracoviště se nacházelo naproti polskému konzulátu, kde probíhaly proruské demonstrace a mítinky, dalším důvodem byla i bezpečnost. Po celém městě se pohybovali ozbrojenci, bylo to nebezpečné, s dítětem se nemohli pohybovat po městě, docházelo k různým střetům ozbrojených skupin, vše směřovalo k větší akci, nakonec k ní došlo 2. 5. 2014, ale to již byli pryč. Rodina je

proukrajinsky naladěná, ale ostatní příbuzní nikoliv, většina lidí je proruská, docházelo ke konfliktům v práci i s příbuznými. V rámci bojů 2. 5. 2014 uhořelo asi padesát lidí v Domě odborů v Oděse, byli to prostí lidé, žádní ozbrojenci, bylo to nedaleko od jejich bytu. Když došlo k potyčkám na proruském táboře, někteří lidé zaběhli do budovy, kde poté uhořeli. Milice stála na straně proruských skupin, nikdo za to dodnes nezodpovídá. Ozbrojené bandy se pohybují všude, nešlo se přestěhovat, nebylo ani kam odjet. Zamrzl i trh s nemovitostmi, na západě Ukrajiny je sice klid, ale nemohou tam jen tak přijet, není práce a tedy ani obživa. Žalobce dostal povolávací příkaz, kdyby se vrátil, musí narukovat nebo bude odsouzen, zbytek rodiny by ženě nepomohl, jsou proruští. Při odjezdu problémy neměli. V Iljičevsku shořela banka, patřící proukrajinskému aktivistovi Kolomojskému a dále kancelář, patřící Kličkově straně UDAR. Rusko stahuje vojska k hranicím, bylo sestřeleno letadlo, každý den umírají lidé. Primátorem města je stoupenec Janukovyče, který se veřejně vyjadřuje k tomu, aby Oděsa byla ruská. O ochranu žalobce žádá z důvodu bezpečnosti rodiny, musel by bojovat proti rodině, jinak by musel do vězení. V poslední době žalobce vstoupil do organizace Evropská fronta odporu zde v ČR, která bojuje proti rozpínavosti Ruska, syn má určité zdravotní komplikace a možná bude potřebovat operaci nožiček, na Ukrajině by mu asi nepomohli. Dne 15. 9. 2014 byl žalobce seznámen s podklady, které žalovaný shromáždil za účelem posouzení situace žalobce, uvedl, že poslední informace je taková, že Rusko chce ovládnout Oděsu, vyhrožuje Ukrajině jadernými zbraněmi, ze strany Podněstří stojí ruská armáda, Ukrajina tam soustředila vojska na svoji ochranu. V Oděse je panika a na pasy se čeká měsíc. Svá tvrzení žalobce doložil články z internetu. Dne 15. 9. 2014 byl žalobce seznámen s podklady, které shromáždil správní orgán za účelem posouzení situace na Ukrajině v souvislosti s žádostí žalobce, ten uvedl, že nenavrhuje doplnění podkladů, poslední informace z Ukrajiny je taková, že se našly doklady o tom, že se Rusko chystá ovládnout Oděsu, vyhrožuje Ukrajině jadernými zbraněmi a u Oděsy ze strany Podněstří stojí ruská armáda. Ukrajinci tam proto soustředili svá vojska na ochranu, v Oděse je panika, na pasy a žádost o jejich vydání se čeká fronta více jak měsíc.

Při jednání soudu dne 24. 8. 2015 žalobce uvedl, že pochopil, že jeho žádost o azyl byla zamítnuta z důvodu, že sloužit v armádě je povinnost občana a do Oděsy se může vrátit, protože je tam klidno. Žalobce je toho názoru, že na Ukrajině je občanská válka, on se nechce účastnit bojů se zbraní v ruce, když na druhé straně stojí jeho blízcí s jinými politickými názory. Pokud se pak týče situace v Oděse, od chvíle vydání napadeného rozhodnutí došlo ve městě k 28 teroristickým akcím, od počátku zdejšího pobytu rodiny jich pak bylo více než 40. Při těchto událostech zahynuli lidé, též byli zranění. V mezinárodním hodnocení spadla Ukrajina co do bezpečnostní situace na 150. místo ze 162 sledovaných, je z tohoto pohledu jediná mezi africkými zeměmi a je mezi 5 zeměmi v hodnocení zásadního zhoršování situace. O tomto žalobce soudu předložil 7 stránek internetových podkladů – jedná se o informace expertů skupiny odporu o nebezpečnosti v oblastech separatistického východu a jihu Ukrajiny s tím, že pokud některým žadatelům z tamních oblastí byla udělena doplňková ochrana, oblast Oděsy je na prvním místě z oblastí, kde sice neprobíhají přímé ozbrojené střety, ale situace je bezpečnostně velmi špatná. Žalobce dále uvedl, že v Oděse dochází k ozbrojeným střetům, kterých se rodina bála, při nich zahynuli lidé, město je neklidné i v současné době. Na Ukrajině probíhá občanská válka, návrat rodiny je nemožný, situace se nelepší. Zástupce žalobce pak namítl, že rozhodnutí žalovaného je věcně nesprávné, nepřezkoumatelné, celá

oblast kolem Oděsy je z geopolitického hlediska velmi důležitá, jak pro Ukrajinu, tak pro Rusko, to, že žalobce není ohrožen vážnou újmou, není pravdivé. Nelze souhlasit s tím, že v zemi neprobíhá vnitřní ozbrojený konflikt, je tam bezesporu občanská válka, při které umírají lidé, země je necelistvá a budoucnost tamního konfliktu je nejasná. Konflikt ohrožuje zdraví a životy lidí, hrozba je zcela reálná. Žalobce navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. Pověřený pracovník správního orgánu pak připomněl, že správní orgán má povinnost sledovat obecnou situaci, ale i údaje z veřejných informačních zdrojů, o službě v armádě hovoří dostupná judikatura jako o státoobčanské povinnosti. Odkazuje na žalobu, průběh správního spisu, vydané rozhodnutí ve věci i písemné vyjádření a navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Soud rozhodl o odročení jednání, vzhledem k tvrzením žalobce vyžádal vyjádření MZV ČR v Praze k bezpečnostní situaci v Oděse. Dne 29. října 2015 tuto obdržel, ze zprávy vyplynulo, že aktuální bezpečnostní situace v Oděse je stabilizovaná, ve městě nedochází ke střetům proruských a proukrajinských skupin, naopak, 25. 10. 2015 zde proběhly zcela poklidně a bez incidentů komunální volby. Ve městě nedošlo k žádné akci, kterou by bylo možno nazvat teroristickou v kontextu jiných takových uskutečněných ve světě. Byly zaznamenány sporadické útoky na kanceláře proukrajinských politických stran a aktivistů (např. strany Svoboda, Pravý sektor), nicméně bez ohrožení života a zdraví běžných obyvatel města. Možnost návratu do města není nijak omezena. Dne 26. 10. 2015 soud obdržel cestou žalovaného vyjádření téhož ministerstva k dotazům žalovaného, z něhož plyne, že aktuální bezpečnostní situace v Oděse se nevymyká bezpečnostní situaci v jiných částech Ukrajiny, občané jsou rozděleni ve svých sympatiích zhruba na třetiny na příznivce RF, příznivce Ukrajiny a lhostejné, od incidentu ze dne 2. 5. 2014 nevyjadřují své sympatie či antipatie veřejně a organizovaně. Oslovení bezpečnostní experti na místě se shodují, že Oděsa zmiňovaným pouličním střetem z května 2014 dostala jakési očkování proti protestům, které by mohly být provokatéry zneužity k obnovení pouličního násilí. Také policie, která při veřejně známé tragédii selhala, lépe vyhodnocuje možná nebezpečí a aktivněji řeší prevenci. Podstatné jsou politické nálady obyvatelstva města, které se neočekávaně – s ohledem na staletou proruskou tradici – přetváří od Revoluce důstojenství (2013-4) na proukrajinské město, což přispívá ke společenské konsolidaci. Proruští obyvatelé jsou ze své povahy zcela pasivní a bez masivního podněcování (které sice v rámci možností RF skrytě a mediálně organizuje) se do žádných organizovaných separatistických či protestních akcí pouštět nebudou. Dále se pak uvádí, že od 2. 5. 2014 nedošlo k tak závažným incidentům, jako byl nečinností policie povzbuzený pouliční střet. Charakter incidentů je ojedinělý a zaměřený na nejviditelnější a otevřeně působící patriotistické organizace – kanceláře politických stran Svoboda, Pravý sektor apod. Návratová atmosféra je standardní jako v celé Ukrajině, nikomu se v návratu do Oděsy nebrání, ani po krátkém, ani dlouhém pobytu v zahraničí.

Při jednání soudu dne 11. 1. 2016 pak zástupce žalobce uvedl, že soud odeslal přílohy, které popisují situaci v Oděse jinak, jako zcela neklidnou, popisují výbuchy nedaleko bydliště žalobců, výbuch automobilu a výbuchy v budově místní rady a vojenské správy, i v budově bezpečnostní služby. Útoky jsou šetřeny policií, při jednom z nich došlo k poškození 45 bytů a 15 kanceláří, konkrétně dne 27. 9. 2015. Žalobce dále uvedl, že rozhodnutí ve věci nebyla rodině přetlumočena, 40 účastníků žadatelů o mezinárodní ochranu si proto podalo stížnost k UNHCR. Soud konstatoval, že tyto podklady neobdržel, odročil proto opět své jednání za účelem

předložení důkazů žalobcem, po jejich obdržení provedl překlad ruského textu do českého jazyka a provedl tento důkaz při jednání, nařízeném na den 4. 4. 2016. Soud konstatoval, že zaslané internetové zprávy popisují situaci, která probíhala od srpna do října 2015 v Oděské oblasti, popisují především výbuchy, např. v budově vojenské správy v Bělgorodu Dněstrovském, jako teroristický čin byl vyhodnocen výbuch u oděské budovy SBU, bylo poškozeno 21 domů, 45 bytů a 15 kanceláří, dále pak 9. 10. 2015 byla vhozena výbušnina do Kivalovova dvora (lidový poslanec Sergej Kivalov) – bez obětí. Další článek hovoří o podomácky vyrobené bombě, nalezené na Fontanské třídě 7. 9. 2015, 10. 9. se teroristé pokusili vyhodit do povětří štáb oděského oddělení Národní gardy, 31. 8. byl na trase mezi Oděsou a Reni unesen v nákladním automobilu podplukovník milice. 21. 10. hodili neznámí pachatelé „Molotovovým koktejl“ do odna budovy místní rady v obci Cholodnaja Balka, 25. 8. zbila skupina mladých lidí milicionáře v obci Zatoka, 5. 9. došlo v Arcyzu k rvačce se střelbou, byli tři zranění. 11. 9. došlo k výbuchu granátu ve dvoře domu v centru Oděsy, byl poškozen automobil Honda. 11. 10. podnikli gangsteři útok na byt prokurátora, zbili ho a požadovali, aby jim vydal cennosti. 1. 9. na oděské Moldavance zasáhl neznámý pachatel pěti kulkami člověka, střelec střílel z automobilu Žiguli, muž byl zraněn a dopraven do nemocnice s průstřelem břichní dutiny. Zástupce žalobce poté konstatoval, že podobné akce probíhají až do současné doby, situace se jeví ještě horší, žalobce má důkazy z internetu, které popisují, jak voják znemožnil pokus o napadení vojenského objektu v Oděse, byl rovněž zmařen pokus o zaminování vojenského objektu. Byl zadržen bývalý pracovník milice bezpečnostní službou, zaminoval železniční most 10 kg minou TN 62 s časovačem v době, kdy měl projíždět osobní vlak Oděsa – Konstantinovka s 500 lidmi. Bylo zadrženo 5 diverzantů Luhanské republiky, podle ruských kurátorů měli napadnout církevní instituci v době církevních svátků 18. 3. a vyhodit ji do povětří. Další podklad pak popisuje zablokování vjezdu od Kyjeva do Oděsy, aktivisté 1. 4. cestu blokovali neustálým přecházením, byly páleny pneumatiky a byla i snaha blokovat budovu prokuratury Oděské oblasti a její činnost. Žalobce poté soudu sdělil, že jím předložené materiály jsou v rozporu s tvrzením žalovaného, že situace v Oděse je poklidná, i s tím, že proruské síly zde ztratily vliv. V říjnu 2015 byl zvolen ve městě starosta poprvé v historii v prvním kole, stal se jím nejproruštější z kandidátů a hlasovala pro něho více než polovina obyvatel města. U této zprávy pak je patrný i transparent, na němž stojí: Truchanov je náš primátor a Putin je náš prezident. Za poslance byli z více než poloviny zvoleni proruští občané. Z celosvětového vyhodnocení nebezpečí terorismu byla Oděsa hodnocena na osmém místě. Na konci roku 2015 odvezla ruská vojska vrtné soupravy na těžbu zemního plynu, přemístila je z Oděské oblasti blíže ke Krymu, byl tak odvezen ukrajinský majetek, aniž by úřady byly schopny něco podniknout. Rodina známých Bagričukových obdržela koncem r. 2014 v ČR doplňkovou ochranu, bydlela nedaleko Oděsy, region byl tak shledán nebezpečným. Žalobce mají bydliště v epicentru, jejich návrat je nemožný, tamní situace je nebezpečná. Zástupce žalobce považoval nebezpečnost situace v Oděse pro rodinu za napevno postavený fakt, tamní problém zcela jistě naplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, zejména nebezpečí vážné újmy hrozí celé rodině. Žalovaný situaci v Oděse bagatelizuje, situace je nebezpečná i pro nezletilé děti rodiny. Žalobce náklady řízení sám neúčtuje, náklady právního zastoupení budou účtovány písemnou formou do tří dnů. Pověřená pracovnice žalovaného poukázala na to, že internetové podklady nejsou považovány za zcela objektivní a relevantní, žalovaný sám vycházel ze zdrojů a podkladů MZV, konkrétně pak ze zprávy z 15. 10. 2015. Pokud považuje žalobce situaci v místě

bydliště za nebezpečnou, je vždy možnost vnitřního přesídlení, která je v současné době považována na Ukrajině za standardní postup. Žalovaný je přesvědčen, že nedošlo k prokázání nesprávnosti napadeného rozhodnutí, mezinárodní ochrana je výjimečný institut, který nemůže sloužit k legalizaci zdejšího pobytu, navrhuje se proto zamítnutí žaloby jak nedůvodné, náhradu nákladů řízení žalovaný nežadá.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.) a konstatoval, že namítaných pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal. Ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.).

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným

příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11
- e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.

Po projednání věci, přezkoumání napadeného rozhodnutí a správního spisu a provedení výše uvedených důkazů krajský soud dospěl k závěru, že námitky žalobce nejsou z pohledu azylové relevance důvodné. Soud jednak reaguje na námitku nesprávnosti zhodnocení žalobcovy výpovědi o tom, že nechce narukovat do vojenského konfliktu a postavit se se zbraní v ruce proti rodině, tedy proti hodnocení tohoto problému žalovaným na str. 8 rozhodnutí. Hodnocení žalovaného, který poukázal na to, že branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností a přitom odkázal jak na Úmluvu o právním postavení uprchlíků z r. 1951, na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, ale i Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, nemohl soud považovat za nezákonné či nesprávné, neboť takové závěry učinil již v mnohých rozhodnutích i Nejvyšší správní soud v Brně, ve věcech, které NSS projednával právě k tvrzením občanů Ukrajiny, kteří nechtějí ze svého přesvědčení bojovat v ukrajinské armádě v přetrvávajícím konfliktu. Žalovaný ve svém odůvodnění využil závěrů rozhodnutí Vrchního soudu v Praze čj. 6 A 508/97, Nejvyšší správní soud však již citované závěry podrobně popsal a odůvodnil zcela aktuálně např. ve svém rozhodnutí čj. 6 Azs 113/2015 ze dne 4. 8. 2015 a mnoha dalších. Žalobcová námitka byla proto v uvedeném směru hodnocena soudem jako nedůvodná. V dalším se pak krajský soud, jak výše uvádí, podrobně zabýval zhodnocením aktuální bezpečnostní situace v Oděse, tedy v místě bydliště rodiny žalobce. Z provedených důkazů plyne, že MZV ČR na podkladě svých zdrojů hodnotí tamní situaci v druhém pololetí r. 2015 i aktuálně jako vcelku klidnou, neohrožující možný návrat žadatelů do města. Žalobcem předložené internetové zprávy popisují určité problémy, které spočívají ve snaze o vyvolání výbušné situace, zejména atakem na budovy milice, místní rady či prokuratury, v dalším pak ovšem popisují různé více či méně závažné kriminální činy, případně demonstrující akce, které se však zcela běžně odehrávají v celém světě. Soud chápe vyjádření obou ministerstev o vcelku klidné situaci v Oděse v tom smyslu, že s ohledem na eskalaci ozbrojených střetů z průběhu r. 2014-5 ve východní části Ukrajiny, konkrétně v Doněcké a Luhanské oblasti, taková situace rozhodně v Oděse nepanovala, je pravdou, že tam proruské a proukrajinské síly dávaly jasně najevo při demonstracích své názory, tyto, jak uvádí žalovaný na str. 12 svého rozhodnutí, vyvrcholily v květnu 2014. Od té doby se zcela zřejmě jedná o ojedinělé snahy o narušení klidného vývoje situace, které rozhodně nelze z pohledu azylové relevance hodnotit ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Pokud by však žalobce s rodinou přesto nepovažoval za možné v místě dřívějšího bydliště žít v současném období z hlediska prevence jakéhokoliv případného excesu, je zde možnost vnitřního přesídlení, která, pokud může přicházet v úvahu, má vždy přednost před vyhledáním ochrany v jiném státě. V daném případě pak je zcela nepochybné, že kromě východní části Ukrajiny je na zbylém území situace, kterou zcela jistě nelze hodnotit jako jakkoliv nebezpečnou a rodina tak má možnost přesídlit do jiného místa země. V tomto směru pak krajský soud poukazuje na situaci, řešenou rozhodnutím NSS ze dne 28. 7. 2009 pod sp. zn. 5 Azs 40/2009, kdy soud připomněl, v souladu s kvalifikační směrnicí, že spolehnout na možnost vnitřní ochrany lze za situace, kdy je jiná část

země pro žadatele dostupná, přesun je účinným řešením proti případné vážné újmě v původní oblasti, žadateli přitom nehrozí navrácení do původní oblasti a ochrana v této jiné části země splňuje minimální standardy ochrany lidských práv. Všechny podmínky byly soudem zkoumány kumulativně a soud bral ohledy na celkové poměry panující v zemi původu žadatele i na jeho osobní poměry. To, že by přesídlení jistě s sebou neslo určité problémy, je nepochybné, nicméně celkově situace zcela jistě nenaplní azylově relevantní podmínky, neboť i opuštění země původu celé rodiny a odjezd do ciziny způsobily nestandardní situaci. Soud se pečlivě seznámil se zněním rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2014, vydaného ve věci žalobce a konstatuje, že správní orgán se skutečnostmi, které žalobce sdělil v průběhu řízení, zabýval velmi podrobně, vyargumentoval podrobně celou situaci ve vztahu k případnému naplnění podmínek ust. § 12 zákona o azylu, a to na str. 6 – 9, rovněž pak ve smyslu ust. § 14a) tohoto zákona na str. 10 – 12 a soud i na toto odůvodnění odkazuje. Žalovaný měl přitom dostatečné objektivní podklady, které jsou součástí správního spisu a které uvedl na str. 5, 6 a 10. Námitky ohledně případného nebezpečí, hrozícího dětem žalobce, soud plně odůvodnil pod sp. zn. 29 Az 40/2014, tedy ve věci manželky žalobce V. D., která podala žádost o mezinárodní ochranu jménem nezl. I. a s jejímž spisem soud posléze sloučil i žalobu, podanou jménem v ČR narozeného nezl. E. O věcech rodinných příslušníků žalobce soud jednal současně s žalobou žalobce a žaloby byly zamítnuty. Z uvedeného důvodu je soud přesvědčen, že žalobce nesplňuje ani podmínky ust. § 13 a § 14b) zákona o azylu. Vzhledem k výše uvedenému odůvodnění je pak soud přesvědčen, že žalobce nesplňuje podmínky ust. § 12 a § 14a) tohoto zákona, o přiznání azylu humanitárního žalobce výslovně nežádal, nicméně soud musí připomenout, že z tohoto pohledu je oprávněn pouze zkoumat, zda žalovaný správní orgán měl ve správním řízení dostatečné podklady provést správní úvahu jemu svěřenou a zda případně nepřekročil její meze. V daném případě takovou skutečnost nezjistil a žalobce ani nic podobného nenamítal, soud neshledal nezákonnost v postupu žalovaného z pohledu ust. § 14 zákona o azylu. Krajský soud je po přezkoumání věci přesvědčen, že se řádně zabýval všemi námitkami žalobce, vyhodnotil po provedení všech důkazů, že situace v Oděse jako místě bydliště rodiny není zcela poklidná, nicméně není ani nebezpečná ve smyslu hrozby vážné újmy v azylově relevantním smyslu a rodina může nastalou situaci v případě návratu do země původu řešit i vnitřním přesídlením. Vzhledem k zjištěnému závěru pak soud využil postup, upravený ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalovaný správní orgán, který měl ve věci úspěch, náhradu nákladů řízení nežádal. Odměna právního zastoupení žalobce, kterému soud ustanovil zástupcem advokátku, byla soudem řešena samostatným usnesením.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 4. dubna 2016

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně